

Socialdemokraternas migrationspolitiskavändning

En analys av Socialdemokraternas förändring i migrationspolitiken

---

The Social Democrats' migration policy turnaround

An analysis of the social democrats' change in migration policy

---

Jean de dieu Irakiza

Fakulteten för humaniora och Samhällsvetenskap

Statsvetenskap

B-nivå 7,5 HP

Handledare: Michaela Padden

Examinator: Malin Stegmann McCallion

Datum: 2019-06-09

Löpnummer: 25

Sammandrag

Syftet med uppsatsen är att undersöka förändringen i migrationspolitiken hos Socialdemokraterna. Under 2015 utsattes Sverige och EU av stora utmaningar på grund av stora flyktingströmmarna och det ledde till nya debatter om invandringen i svensk politik. Socialdemokraterna som under många år bedrivit en generös migrationspolitik övergick till en restriktiv migrationspolitik, med förklaringen att partiet ville skapa andrum för svenskt flyktingmottagande och för att EU:s medlemsländer inte tog sitt ansvar för den stora flyktingströmmar. Utgångspunkten har varit att undersöka socialdemokraternas nya program för migrationspolitik framöver ”*En trygg migrationspolitik för en ny tid*”, för att kunna identifiera hur partiet gjort förändringar i migrationspolitiken. Med hjälp av kvalitativ textanalys har centrala begreppet i materialet kunnat identifieras för att sedan kunna studera de förklaringsfaktorer till förändringen. Med användning av teorin rational choice har i resultatet kunnat presenteras hur och varför politiska förändringar förekommit i migrationspolitiken hos Socialdemokraterna.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning	3
<i>1.1 Syfte och frågeställning .....</i>	<i>4</i>
2. Teori och tidigare forskning	5
<i>2.1 tidigare forskning .....</i>	<i>5</i>
<i>2.2 Ideologi.....</i>	<i>6</i>
3. Begreppsdefinition	9
<i>3.1 Migration & Flykting.....</i>	<i>9</i>
<i>3.2 Politisk förändring.....</i>	<i>10</i>
4. Metod	11
<i>4.1 Material och Avgränsningar .....</i>	<i>13</i>
<i>4.2 Operationalisering av begrepp .....</i>	<i>14</i>
5. Analys	14
<i>5.1 Socialdemokraterna om öppna gränser .....</i>	<i>14</i>
<i>5.1.1 Orsaker, lösningar och problem till öppna gränser .....</i>	<i>15</i>
6. Resultat.....	19
7. Diskussion & Slutsats.....	20
8. Referenslista	22

1. Inledning

Under 2015 sökte sig fler människor som var på flykt till Europa i nåd om att få skydd från krig och förtryck. Ett inflöde av flyktingar och migranter under 2015 till EU sägs ha varit över en miljon människor som flydde från krig och förtryck i Syrien och andra länder. EU och dess medlemsländer arbetade ständigt för att kunna hantera den situation och kris som varade då, i hopp om att ge människorna som flydde till EU och bland annat till Sverige så bra skydd som möjligt (EU-kommissionen, 2017). Flyktingsituationen kom att skapa en hel del konsekvenser för EU och fler medlemsländer har haft olika problem med vad som benämns som illegala invandrare. Men fler som valde att passera över havs till Europa kom att mista sina liv och i samband med detta uppstod en och annan kris för EU att hantera då man ville ha en ordnad mottagning för flyktingar och migranter (Migrationsverket, 2018).

Flyktingvågen har idag minskat i jämförelse med hur det har sett ut de senaste åren. Dock är migrationspolitisk och invandring ett ständigt och hett ämne som fortfarande konstant debatteras i samhället. Bara idag är migrationsfrågan en av de viktigaste frågorna för väljarna i EU-valet (SVT nyheter, 2019). Migrationsfrågan har alltid varit viktig och omdiskuterat i svenskpolitik. Men denna fråga blev ännu viktigare sommaren 2015 när flyktingströmmar var som störst i Sverige, och det krävdes ett uttalande av statsminister Stefan Löfven om att det Sverige han leder och älskar gemensamt ska ta ett ansvar för de som flyr undan kriget. Statsministern talade om att Sverige och hans Europa är uppbyggt på solidaritet och att kommuner samt EU:s medlemsländer skall alla ta sitt ansvar och välkomna flyktingar. Han tillägger även om att det är när man bär uppgiften tillsammans som man gör skillnad för människor, därför viktigt att alla hjälper till (Regeringskansliet 2015).

Frågan har som sagt varit väl diskuterad, speciellt under 2015 när flyktingströmmarna var som störst. Men Sverigedemokraterna som ofta pratat om begränsning av invandring till Sverige kan ha haft stor press på Socialdemokraterna och andra partier. Deras ständiga inflytande i just invandringsfrågan kom att få de andra partierna att få det svårare på den frågan. Det går även att diskutera hur vissa partier kan bli påverkade av andra partier så långt att man tenderar att förändra position i någon politisk fråga. En del tenderar att löpa

större sannolikhet till att göra viss politisk förändring än andra ifall man exempelvis är makthavare eller inte (De Vries & Hobolt, 2012:4).

Migrationsfrågan är högst aktuell och intressant när det kommer till undersökningar kring hur olika partier kan göra olika vändningar i vissa politiska sakfrågor. Denna uppsats kommer därför specifikt att lägga fokus på hur migrationsfrågan förändrats inom Socialdemokraterna. Innan intressen väcktes för att börja undersöka förändringar i migrationsfrågan har det av egen observationsförmåga kommit fram till att Sverige och Socialdemokraterna under många år har bedrivit en generös migrationspolitik. Det är specifikt en del av det som fångar uppsatsens intresse för denna fråga då generositeten verkar ha minskat eller rättare sagt ser annorlunda ut idag. Förändringar har skett och en hel del om förändringar i migrationspolitiken hos Socialdemokraterna har skrivits i medierna. Då de svängningar som Socialdemokraterna gjort inom migrationspolitiken har skrivits om en hel del kommer det att utöka den information som behövs för att vissa det som har skett och hur det har förändrats. Uppsatsen kommer att lägga större fokus på mediedebattens omskrivning av Socialdemokraternas svängningar i migrationspolitiken och partiets nya program för migrationspolitiken ”*En trygg migrationspolitik för en ny tid*”.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet kommer alltså att rita sig kring Socialdemokraternas svängning i migrationspolitiken innan migrationskrisen 2015 och senare när krisen var som värst samt även efter det. För att se de förändringar som har skett eller gjorts tänker jag därför utgå från vad mediedebatten har skrivit om frågan och förändringar när det kommer till uppehållstillstånd och sådant som öppna gränser.

Avgränsningen görs bara till Socialdemokraterna som är Sveriges största parti sett till medlemmar och det senaste valets resultat. Men även för att det är Socialdemokraterna som tillsammans med Miljöpartiet som satt på regeringsmakten under flyktingkris 2015. Orsaken till att jag fastnat för att undersöka migrationsfrågan är för att jag tror att det finns större data som kan bidra med mer information för att kunna förstå om Socialdemokraterna blev mer restriktiva när det kommer till migrationspolitiken. Denna undersökning eller mitt arbete handlar i stort om en politisk förändring hos

Socialdemokraterna, men kan göras till att partier med och i olika politiskt område. Därför hoppas jag att kunna ge er så god förståelse av hur dess förändringsprocess kan gå till.

Den frågeställning som jag har tänkt mig och som ska kunna styra uppsatsen är:

Hur har Socialdemokraternas svängning angående migrationspolitiken sett ut under flyktingkrisen sett genom Rational Choice Theory?

2. Teori och tidigare forskning

2.1 tidigare forskning

Det finns en hel del forskning runt området om hur politisk förändring görs hos partier. Det är olika hur ofta vissa partier byter åsikter i vissa sakfrågor samtidigt som andra säkerligen står fast vid sina. Vissa pekar på aspekten om att partier med stark ideologi tenderar att stå vid sina ståndpunkter, alltså att de inte svänger eller förändrar i politiska frågor även om delar av väljarkåren inte längre står på partiets sida. Strategi kan i annat fall prioriteras före ideologi då partier kan välja en annan väg genom att lägga om eller förändra på ett politiskt område för att man är mer intresserad av att vinna väljarstöd. Det finns alltså olika saker som driver partier, och i det här fallet då socialdemokraterna till att förändras i viss politiska områden. Den tidigare forskning som det kommits i kontakt med och som är tänkt att presenteras här visar hur partier väljer att ägna sig åt en viss politik och där med gör olika politiska förändringar.

De som exempelvis forskat i detta område och som ger en förklaring om varför partier på ett eller annat sätt förändras är Robert Harmel och Kenneth Janda. 1994 presenterade de en teori "*An intergrated theory of party goals and party change,*" syftet var just att ge en förklaring till hur och varför partier gör olika förändringar. Deras utgångspunkt är att partier förändras eller väljer att förändra på ett politisk områden dels som resultat av en rad olika faktorer och omständigheter (Harmel & Jand 1994: 262). I deras teori lyfter författarna fram tre förklaringsfaktorer som kan ses vara bidragande orsaker till förändring: Byte av ledare, nedslaget i det senaste valet och förändringen i inre maktförhållanden (Harmel & Janda 1994:259). På så sätt kan man se hur Socialdemokraterna förändrat sin migrationspolitik.

De faktorer som kan ha påverkat att man ändrat i migrationspolitiken, kan vara att det flydde för mycket folk hit under en kort tid, samt att alla EU:s medlemsstater tog inte sitt ansvar och att situationen då ansågs vara ohållbar. En annan faktor som kan ha påverkat är hur opinionsläget såg ut för Socialdemokraterna under den tiden. Författarna påpekar att de

största och mest betydande förändringarna i många fall inträffar när ett eller i de flesta fall flera partier utsätts för förändrade samhällsliga omständigheter eller annars chocker (Harmel & Janda 1994:265-266). De ökande flyktingströmmarna och antalet asylansökningar som ökade under 2015 kan vara orsakerna till förändringar hos socialdemokraterna.

En annan som har undersökt dessa områden om politiska förändringar är Douglas Brommesson. Då han undersökt svenska kristdemokraters förändringar från konfessionellt universella till sekulärt partikulära. Syftet med undersökning av Kristdemokrater var att analysera dess ideologiska innehållet efter en förändring som partiet gick genom 2009. Han lyfter i sin undersökning exempelvis om kristdemokratisk förändring på strukturella utmaningar som andra kristdemokratiska partier runt om i Europa har mött, och hur dessa även har hanterats. Det lyfts upp hur Svenska Kristdemokraterna har fått hantera ett opinionsmässigt tapp precis som deras andra, holländska systerparti *Christen Democratisch Appél* (CDA), och av den anledningen har detta lett fram till en fördringsprocess för partiet. Utan att behöva gå in jätte mycket i självaste forskningen, vill författaren visa att efter olika strukturella utmaningar som Kristdemokraterna stått på har gjort att man gjort olika förändringar i en rad olika sakfrågor för att vända på trenden. Där med har man fått nya riktlinjen. (Brommesson, 2010).

Detta kan vi se ha liknade situationer så som Socialdemokraterna har haft på det senaste inom migrationspolitiken. Olika utmaningar som man har stött på har lett till olika förändringar inom partiet. Utmaningarna av flyktingströmmarna 2015 var en del av de saker som ledde till förändringar i migrationspolitiken hos Socialdemokraterna.

2.2 Ideologi

När det kommer till att ha stark ideologi brukar detta ofta kopplas ihop med de partier som inte ändrar i sin politik, varken valresultatsmässigt eller under olika valperioder. Det spelar som sagt ingen roll om man förlorar eller vinner utan man väljer att i vilket fall hålla sig till den politik som man tidigare ägnat sig åt. (Budge, 2010:1). Ideologi som identitet är en del av faktor hos partier för att kunna dra till sig människor som tycker lika som dem. Därför sägs det vara viktigt för vissa partier att värna om och upprätthålla ideologin som man säger sig alltid ha förespråkade än att förändra eller vilja att göra om sin politik (Budge, 2010:5). Ett målmedvetet ledarskap i partiet som håller fast vid sina hjärtfrågor och ideologin kan leda till

att kärnväljare väljer att stanna kvar hos partiet. Kärnväljare stannar kvar, om inte partiet rör sig på den vänster-höger skalan ofta att hålla eller rösta på sitt parti. Med andra ord sägs ideologi vara viktigt hos partier (Budge, 2010: 10-13).

2.3 Rational Choice Theory & Partiers drivkrafter

Om vi på ett bättre sätt ska kunna få förståelse för hur Socialdemokraterna svängde i migrationsfrågorna, kan det vara hjälpsamt att använda sig av några teorier som visar på varför partier väljer att skifta bland politiska frågor. För att undersöka detta har jag valt att utgå från olika punkter för rational choice och sedan blanda med en teori som beskriver partiers drivkrafter och dess prioriteringar. Vad som ligger bakom att man väljer att göra vissa politiska förändringar. Den förstnämnda teorin syftar på att aktörer/partier ofta har preferenser utifrån på vad man beräknar få som resultat, och det i sin tur ger olika nivåer av tillfredsställelse (Browning et al, 2000:126). Aktörer kommer utifrån sin rationalitet att agera eller göra en viss handling utifrån det som kan ge den största möjliga nytta för dem. Nyttan baseras utifrån den preferens man har. Beroende på vad man har för viss preferens av en situation kan det resultera i olika användbarheter för aktören (Browning et al. 2000:128). Rational Choice påpekar att då aktörer/partier är mer ute efter att åstadkomma det bästa möjliga resultat, kommer de andra sidan att anpassa sina handlingar i enlighet med de preferenser som man har. Alltså de beslut som exempelvis tas av partier kan vara baserade på det värde man har på de möjliga resultat som går att uppnå, och det kan handla om olika politiska fördelar som får partiet framåt (Browning et al. 2000:128).

Partiers drivkrafter handlar däremot om de drivkrafter som ligger bakom partiers olika politiska prioriteringar eller förändringar. I linje med Rational Choice Theory pekar författaren här med på att partier i många fall agerar rationellt, alltså att de är väl målinriktade och gör det de kan för att få det bästa möjliga resultatet (Klüver & Spoon, 2014:2). Författaren här lyfter fram begreppet *political offices*, som innebär att partier har ett stort intresse av att vilja vara i maktposition som att sitta i regeringen då man får lite mer fördelar att styra dagordningen. Att partiet har lättare att få ut mycket av den politik man förespråkar. Därför är det viktigt för de att dra vinning av exempelvis opinionssiffrorna när man vill vinna flera på sin sida. En och annan faktor som författaren talar om är *Policy seeking*. Med detta menas de partier som anpassar sina mål efter den policy de förespråkar, och det i sin tur hjälper dem att arbeta med det som de vil uppnå. Sen är det inte alla partier som funkar på det

här sättet. Drivkraften hos ett parti som är mer vana vid att inneha makt eller är mer maktorienterade kan ha det lättare att förändra i politisk fråga och kunna motivera det till sina väljare med att man vill nå regeringsposition än många andra partier (Klüver & Spoon, 2014:3).

En annan teori som jag vill lyfta fram är politisk positionering. Denna teori förespråkas av Adams James och Topcu Zeynep, och syftar på partiets sätt att positionera sig i olika politiska frågor som en markering mot de andra politiska rivalerna. Det vill säga att partier delvis om inte annat som det påstås gör förändringar i sin politik för att starkt kunna konkurrera med andra motståndspartier. Många partier kan gå så pass långt att man anpassar sin politik efter motståndarna för att verkligen kunna ge de andra rivalerna en match. Författarna påpekar i sin teori aspekten om att trots det att partier gör förändringar i vissa politiska frågor för att på lättare sätt kunna konkurrera med andra partier, innebär det inte att man helt byter bort sin ideologi. Utan att det är något som sker mer succesivt då partiet har närmat sig de andra partiernas politik (Adams & Topcu, 2009:2-3).

Det är en hel del olika saker som påverkar partiets sätt att positionera om sig, författarna pekar på att opinionsläget och valresultatet kan vara en av de faktorerna. För att alla partier är mer eller mindre ute efter att få bra med röster av folket och får man sämre resultat i ett val, tenderar man kanske att förändra lite i sin politik för att matcha andra partier. I slutändan så kanske man bedriver liknade politik som man tidigare haft förakt mot (Adams & Topcu, 2009:4). I ett helhetsperspektiv vill den här teorin visa att det under vissa situationer kan hända att ett parti förändrar i sin politik till en annan för att få en bättre position. Man förändrar eller byter åsikt i frågan för att partiet inte varit nöjd med hur frågan framförts innan, och för att på så sätt kunna vinna över fler väljare på sin sida (Adams & Topcu, 2009:10).

3. Begreppsdefinition

För att läsaren lättare ska kunna förstå uppsatsen följer nedan en lista med definierade begrepp som anses vara viktiga för uppsatsens innehåll.

3.1 Migration & Flykting

Människor har i alla tider förflyttat på sig för att hitta nya ställen och bättre platser i avsikt att skaffa sig ett dugligt liv. Man kan i ett historiskt perspektiv dela människans migration i olika huvudfaser. Ett sentida exempel är kolonisation av grekers och feniciers bosättningar runt medelhavets område. Vi har även folkvandringar av hunner och mongoler under medeltiden och dess inflyttning till städer. Det finns helt enkelt olika faser av migration. Men den senaste migrationen som kännetecknar vår egen tids migranter är till mestadels från mindre utvecklade områden till mer rikare och stabilare ekonomiska länder (NE). Den rika världens länder, där ibland även Sverige inräknat, har mottagit en hel del migranter och flyktingar från världens alla möjliga hörn. Dels på grund av att konflikter, krig, miljökatastrofer och fattigdom gjort det allt mer omöjligt för människor att bo kvar i sina hem (NE).

Flykting eller migrant vad är skillnaden?

Enligt FN:s flyktingorgan UNHCR är det viktigt att man skiljer på begreppen flykting och migrant. Detta eftersom att det annars kan orsaka en massa problem ifall man blandar ihop begreppen. På UNHCR:s hemsida går det att läsa om vad de två begreppen innebär och vad som skiljer de åt, men även varför det är av största vikt att inte heller blanda ihop begreppen. (UNHCR).

Flyktingar enligt UNHCR anses vara människor som flyr undan krig eller förföljelse. Dessa människor lever i livshotande situationer och mer eller mindre tvingas att avge sina hem till grannländer i desperation för att få skydd. De som tvingas att fly sina hem på det sättet ska internationellt erkännas som flyktingar och skall där med kunna få skydd av organisationer och stater. Dessa människor definieras som flyktingar då det anses vara livshotande och farligt för dem att bege sig tillbaka till sina hem. Av den anledningen är de därför i behov av en tillflyktsort som kan vara var som helst förutom deras hem. Det är staterna som belägger det stora ansvaret att skydda flyktingar. De skyddas även av internationell rätt (UNHCR).

Migranter definieras däremot utifrån människor som av sin egen vilja väljer att flytta och inte för att de förföljs eller befinner sig under hot. Det handlar mer om att man vill förflytta sig till något annat land i syfte att hitta arbete, utbildning eller för att återförenas med sin familj. Mer eller mindre så flyttar man för att man vill skaffa sig ett bättre liv och inte för att få skydd som flyktingar. Migranter har lättare att återvända till sina hemländer då de inte flytt för samma anledning (UNHCR).

Skillnaden på dessa begrepp har även en viktig innebörd för regeringar då man lättare vet hur man ska behandla och hjälpa migranter och flyktingar. Migranter får hjälp och bedöms utifrån varje lands egna lagar som används för invandring. Medan flyktingar bedöms och får hjälp utifrån både nationell lagstiftning och internationell rätt. För att det inte ska leda till allvarliga konsekvenser är det därför viktigt att man skiljer på de två begreppen, så att alla får den hjälp de förtjänar (UNHCR).

3.2 Politisk förändring

Ibland omformar vissa partier sin politik för att ta nya riktlinjer eller helt enkelt för att anpassa politiken efter hur läget ser ut i samhället. Förändringar i politiska sakfrågor sker mer eller mindre ofta och det resulterar olika beroende på hur viktig frågan är för väljarna. Att göra politisk förändring är vanligt och förekommer i de flesta fall hos alla partier. Politisk förändring handlar mer om att man tar ny politisk riktning i den fråga man väljer att omforma (Hogwood & Peters 1982:3-4).

4. Metod

För att kunna göra en lämplig undersökning av frågan om Socialdemokraternas vändning i migrationspolitiken kommer det att användas en kvalitativ textanalysmetod. Större fokus har varit på att ta ut det mest centrala innehållet i materialet som används. För att kunna lösa forskningsproblemet är därför textanalys den bättre metoden i detta fall, eftersom att man lägger djupare läsning och fokus på materialet. På olika sätt kommer även frågor att ställas till materialet och sedan ska svaren systematiseras i ett analyschema, för att kartlägga hur eller vad för slags karaktär som förändrats (Esaiasson m.fl, 2017: 211).

En kvalitativ textanalys kan användas inom en mängd olika områden och även användas på olika sätt. Det beror helt på vad som skall forskas eller vad man vill få ut av sin forskning, men också vad för slags material som skall undersökas. Gäller att man kritiskt granskar innehållet i texten som undersöks. När det kommer till systematisering för den här studien så förekommer det definitivt till användning då denna studie i sin helhet är av beskrivande karaktär. Större delen av uppsatsen kommer ligga kring förändringen i mediedebatten och socialdemokraternas nya program för migrationspolitiken ”*En trygg migrationspolitik för en ny tid*”. I det här fallet är det viktigt att klargöra idéstrukturen av materialet genom att fånga upp och begripliggöra det mest centrala av innehållet. Då allt innehåll inte är relevant för undersökningen (Esaiasson m. fl,2017:13).

Det finns olika metoder som hade kunnat användas till den här undersökningen, så som exempelvis den mer kritiska textanalytiska metoden diskursanalys. Med utgångspunkten att se hur socialdemokraterna och medier bytt diskurs när det kommer till att ta emot migranter och flyktingar (Esaiasson m. fl,2017:15). ock valdes denna metod tillslut bort då den ej hade passat till det materialet som fanns att utgå ifrån. En annan metod som hade kunnat användas skulle i detta fall vara ett utförande av intervjuer hos de som är aktiva i Socialdemokraterna och på det sättet hade man kunnat få information om hur den interna strukturen i partiet ser ut (Esaiasson m. fl, 2017:27). Men i sin tur är det svårt att få fram medlemmar och aktiva personer till intervjun som kan tänka sig att svara på de frågor som kan vara känsliga för Socialdemokraternas inre konflikter. En annan utmaning är att det kan vara svårt att veta vem som innehar den viktigaste kunskapen inom socialdemokraterna av det som efterfrågas, därför används inte intervju som metod i denna undersökning. Även just för att nackdelarna väger

tyngre än fördelarna för att kunna använda dessa metoder än kvalitativ textanalys just för den här undersökningen.

Det textmaterial som det tagits information från och undersökts är en del av Socialdemokraternas politik inom migrationspolitiken. Det som har förespråkats och kommunicerats ut vid olika tillfällen i tidningsartiklar av skribenter och uttalanden av politiker inom socialdemokraterna. Men även socialdemokraternas nya program för migrationspolitik ”en trygg migrationspolitik för en ny tid”. Där har fjorton punkter presenterats fram av partiet om vad som gäller inom migrationspolitik framöver.

För att hitta de bästa frågorna till materialet som används för den här uppsatsen har det tagits lite idéer av Carol Bacchi och hennes policyanalys. En metod som hon kallar för ”*What’s the problem represented to be?*” och utgångspunkten för henne är den att policyproblem ofta inte är givna i samhället, utan mer öppna för att istället tolkas (Esaiasson m.fl, 2017:2017).

Utifrån det har dessa frågorna ställs till materialet:

Hur har problemet angående öppna gränser respektive uppehållstillstånd varit representerat?

Hur är motien bakom dessa två faktorer representerade?

Hur representerande är lösningen angående uppehållstillstånd och öppna gränser?

Här nedan redogörs analys-schemat om de förväntade svar på frågorna som är tänkt att ställas till materialet före flyktingkrisen 2015 och starten på 2015. Men sedan när krisen var som värst i slutet av 2015.

	(1) Innan krisen	(2) Under krisen
Problem:	Kriget i Syrien, inget ansvar inom EU	Alla kommuner tar ej ansvar, leder till ohållbar situation.
Orsak:	Partier, Assad, utländska invandrare	Segregation, men även risk för integrationsproblem. Hjälpa egna medborgare först

Lösning:	Permanent uppehållstillstånd, solidaritet & öppna gränser	Högre krav från Sveriges sida på EU och att alla kommuner ska ta emot flyktingar. Införande av tillfälliga uppehållstillstånd och gränskontroll.
----------	---	--

4.1 Material och Avgränsningar

För att bäst kunna beskriva Socialdemokraternas vändning och förändringen i migrationspolitiken har det hämtats material och information från bland annat socialdemokraternas hemsida och avgränsat till större dagstidningar eller tidskrifter. Det mesta av material har hämtats från Svenska Dagbladet, Dagens nyheter och några andra mer källor. Avgränsning har gjorts till de större dagstidningar, därför att det annars hade tagit vad som bedöms för lång tid att analysera och ta information från alla svenska dagstidningar.

Eftersom att det skrivits mycket om flyktingkrisen och Socialdemokraternas migrationspolitik under det senaste tiden, så finns det tillräckligt med grundat material som är användbart. I valet av material har det varit väl medvetet att det finns en mängd annat material som hade varit bättre för denna analys. Men detta material valdes bort över det andra materialet istället för att göra plats för användningen av socialdemokraternas nya program för migrationspolitiken, för att det underlättar utförandet av textanalysen.

När det kommer till sökandet av relevanta artiklar har sökorden anpassats till handlandet om permanenta uppehållstillstånd, öppna gränser, gränskontroller eller nya migrationspolitik. Sökorden har på ett ungefär lydigt på detta vis ”*Socialdemokraterna AND gränskontroller*” eller i andra fall ”*Socialdemokraterna AND öppna gränser*” och så vidare. Detta söksätt gav en övergripande bra nisch på de områden som studeras, vilket i sin tur underlättar textanalysen.

4.2 Operationalisering av begrepp

Operationalisering innebär att de teoretiska begreppen för undersökningen görs mätbara i form av att de tilldelas en eller flera operationella indikatorer. Sedan de operationaliseringar som väljs att användas för undersökningen har en stor betydelse för vilka resultat man får fram och även hur säkra man kan vara på resultaten (Esaiasson m.fl, 2017:56). De centrala begreppen i den här studien kommer vara inriktade på policyförändring. De som gör en bra definition av vad policyförändring innebär är författarna Hogwood och Peters. I deras mening om att äldre politiska linjen som tidigare bedrivits av ett parti ersätts med en ny och på det sättet får man en politisk förändring eller vad författarna kallar för *policy change* (Hogwood & Peters, 1982:3). När man ser till Socialdemokraterna gällande migrationspolitiken, innebär en policyförändring på detta vis att man går från att ha varit för en alldeles för generös migrationspolitik, till att istället vara för en allt mer restriktiv migrationspolitik.

5. Analys

Här kommer det att presenteras en analys av det material som informationen tagits från. Analysen kommer i sin tur ligga till grund för ett resultat och en slutsats som kommer presenteras i slutet av uppsatsen. Dessutom kommer *Rational Choice Theory* redogöras och presenteras mer samt hur den kan apprecieras på Socialdemokraternas förändringar i migrationspolitiken. För att se förändringarna som gjorts ska först partiets syn på öppna gränser och permanenta uppehållstillstånd beskrivas, som tidigare nämndes för att få insyn i vad partiet tyckte och har förändrat i de migrationspolitiska områdena. Detta kommer delas upp i avsnitt, där öppna gränser kommer att vara ett eget avsnitt och det samma med permanenta uppehållstillstånd. Därefter kommer för varje avsnitt en lite mer diskussion med problem representerade, lösningar och orsaker, men även politiska förslag som möjligt kan återkoppla till det analys-schemat som presenterades i metodavsnittet. Slutligen kommer Socialdemokraternas mer förändrade åsikter att redogöras med ett avsnitt om nya asyllagar, tillfälliga uppehållstillstånd och gränskontroller för att se förändringen som har skett.

5.1 Socialdemokraterna om öppna gränser

Stefan Löfven och hans Socialdemokrater hade under 2015 och tidigare fått hård kritik riktad mot sig om hur de ställde sig i debatten kring migrationen. Frågan var inte aktuell på samma sätt inom Socialdemokraterna som i andra partier. Istället var Socialdemokraterna mer öppna i frågan om migrationen och menade att partiet aldrig någonsin skulle försöka göra det svårare

för de människor som ville komma eller flytta hit för att leva i det svenska samhället. Deras agenda har varit för att Socialdemokraterna ska verka för en mänsklig och öppen migrationspolitik (Dagens nyheter, 2015). Det dröjde ett tag in i 2015 när flyktingströmmarna var som värst innan Socialdemokraterna och statsministern Stefan Löfven gjorde ett offentligt yttrade i frågan. Delar av ord från statsministerns uttalade om migrations situationen:

”Det finns absolut en samhällsmoral i detta. Vi är inte bara en samling människor på samma geografiska yta. Samhällsmoralen är kittet i samhället. Jag har skyldigheter gentemot det gemensamma. Jag måste bidra och göra mitt, men då har jag också rättigheter. Det är det som bygger Sverige starkt.” (Dagens nyheter, 2015).

För Socialdemokraterna hade alla människor som sökte asyl i Sverige rätt att få sin ansökan prövad. Med motivering om att det är många äldre som håller på att pensionera sig och därför skulle migranter vara en nödvändig arbetskraft för Sverige. Frågan om Sverige skulle klara av utmaningen med flyktingströmmarna, var svaren mer positivt och partiet med statsminister i spetsen menade att om alla Sveriges kommuner tar sitt ansvar och hjälps åt skulle man klara mottagningar bra (Dagens nyheter, 2015).

Utifrån Socialdemokraterna och statsministern syn var Sveriges roll mer eller mindre visa solidaritet för de som flydde hit och gentemot omvärlden, men att det fanns rad olika faktorer som skulle spela en större roll för att politiken angående öppna-gränser skulle få det att fungera. De menade att för att skipa flyktingströmmar behövde Sverige och många delar av det internationella samfundet hantera kriget som pågick i Syrien på ett bra sätt. Men även att EU:s medlemsländer skulle göra sitt och omfördela ansvaret för att situationen inte skulle bli ohållbar. Man påpekar att utifrån hur många människor som var på flykt till Europa så kunde det hanteras ifall alla EU:s medlemsländer tog sitt ansvar för att lösa situationen. På hemmaplan sa sig Socialdemokraterna och statsminister att man skulle hjälpa de nyanlända till att etablera sig i Sverige på ett bra sätt som det går (Dagens nyheter, 2015)

5.1.1 Orsaker, lösningar och problem till öppna gränser

Helheten går sägas att det på ett sätt fanns dels interna men även externa problematiseringar till öppna gränser och mycket av det hade och göra med kriget i Syrien. Socialdemokraterna menade även att då flera länder i EU inte tog sitt ansvar blev flyktingsituationen mer ohållbart

för Sverige (Svenska Dagbladet, 2015). Socialdemokraterna och statsminister försökte i ett tal som hölls på medborgarplatsen den 6:e september 2015 vid manifestationen för flyktingar om att alla kommuner ska hjälpas åt och ta emot flyktingar. En lösning vore att alla EU länder tog emot människor som var på flykt (Regeringskansliet, 2015).

Men i slutändan var det inte alla länder som tog sitt ansvar, istället var det bland annat Sverige och Tyskland som fick bära det stora ansvaret. Detta blev ohållbart för Sverige och det ledde till stängda gränser och hårdare åtgärder sattes in för att klara av flyktingsituationen. Lösningen blev att kontrollera Sveriges gränser, genom ID-kontroller på samtliga kollektiva transportsätt till Sverige. Detta innebär att man inför ID-kontroller på buss- och tågtrafiken över Öresundsbron, men även på färjan mellan Helsingborg och Helsingör (Regeringskansliet, 2015). Stängda gränser motiveras som en åtgärd för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande men också för att få någon ordning. Socialdemokraterna menade även att stängda gränser behövdes för att migrationsverket inte klarade av den pressad flyktingsituationen 2015. Stängda gränser och ID-kontroller som infördes ansågs av Socialdemokraterna vara ett sätt att pressa på EU och dess medlemsländer att ta ansvaret för de som var på flykt till Europa. I deras nya program för migrationspolitik menar de att gränskontroller kommer att kvarstå så länge det behövs, med hänsyn till att värna inre säkerhet och allmän ordning (Socialdemokraterna, 2018).

5.1.2 Socialdemokraterna om permanenta uppehållstillstånd

Socialdemokraterna har länge förespråkat en generös invandringspolitik och det innebär att de som tog sig hit till Sverige hade stor chans till att få permanenta uppehållstillstånd. Det ansågs av socialdemokraterna vara en säkerhet för arbetsmarknad genom att folk får permanenta uppehållstillstånd och därmed säkrat att de får stanna i Sverige. Men man anser även att bostadsbyggandet får nytt liv då dessa människor ska ha någonstans att bo. Då Sverige var ett av de få länder i EU som gav ut permanenta uppehållstillstånd under flyktingströmmarna, ledde det till att fler sökte hit, än till något annat land. (Dagens nyheter, 2015).

5.1.3 Orsaker, lösningar och problem till permanenta uppehållstillstånd

Då Sverige var ett av få länder i EU som gav permanenta uppehållstillstånd ledde det till att flera sökte sig hit än i något annat land under flyktingströmmarna. När situationen blev mer och mer ohållbar bestämde Socialdemokraterna för att även strama åt permanenta

uppehållstillstånd. Lösningen blev att man gick från permanenta uppehållstillstånd till tillfälliga uppehållstillstånd (Socialdemokraterna, 2018). Motiveringen är även här att man ville skapa andrum för svenskt flyktingmottagande. Man införde tidsbegränsade uppehållstillstånd som bara gällde för alla med skyddsbehövande utom kvotflyktingar. De som tog sig till Sverige och inte hade skyddsbehov skulle ha svårare att få något slags uppehållstillstånd. Uppehållstillstånd för asyl skulle bara ges på grund av skyddsbehov och uppehållstillstånd för arbete skulle ges för att ett jobb behöver utföras och det saknas folk här på hemmaplan som kan göra det (Socialdemokraterna, 2018).

5.1. 4 Asyl

Människor har länge sökt sig till Sverige och där med fått söka asyl här. Men under 2015 slog asylansökningar till Sverige ett nytt rekord, runt 162 877 personer sökte sig hit till Sverige (Migrationsverket, 2016). Socialdemokraterna och statsminister i spetsen meddelade att Sverige som ett litet land hade gjort enorma insatser för att hjälpa människor som var på flykt men att man behövde skärpa till asyllagen. Motiveringen till skärpta asyllagen var att fler kommuner hade börjat anmäla sig själva för att man inte klarade mottagandet på ett säkert sätt. Socialdemokraterna uppger även att man hade fått larm från bägge migrationsverket och myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) om att viktiga samhällsfunktioner inte längre klarade av ansträngningen. Men också att Sverige inte längre kunde garantera tak över huvudet för de som sökte sig hit till Sverige. För att få antalet personer som sökte sig till Sverige att minska kraftigt, valde man att anpassa asylreglerna till miniminivån i EU för att på det sättet få fler att välja att söka asyl i de andra EU-länder (Socialdemokraterna, 2018).

I Socialdemokraternas nya program för migrationspolitik framöver *"En trygg migrationspolitik för en tid."* påpekas det att den nya asyllagen som antogs 2015 kommer ligga fast tills gemensamma regler i EU är på plats. Innan det kommer partiet inte vilja ha mer eller mindre generösa regler än andra EU-medlemsländer påstås det i programmet. Socialdemokraterna anser att det grundläggande för dem är att alla människor som är på flykt ska få hjälp och därför är det viktigt att värna internationella asyrrätten. Men för att lösa flyktingsituationen som var behövde flera dela på ansvaret menar man i Socialdemokraterna. De säger sig själva därför ha behövt lägga om asyllagen för att istället lägga större fokus och arbete i EU och globalt för att man ville få fler länder att ta ansvar för människor på flykt

(Socialdemokraterna, 2018). Här nedan presenteras tre punkter som sammanfattar det programmet som Socialdemokraterna presenterar som deras migrationspolitik framöver:

• ”Vi fortsätter arbetet i EU och globalt för att få fler länder att ta sitt ansvar för människor på flykt. Biståndet från Sverige och från EU behöver i högre utsträckning stödja människor och regioner där många är på flykt och motverka de bakomliggande orsakerna till att människor flyr.”

• ”Den nya och mer restriktiva asyllagstiftningen ska ligga fast. Vår lagstiftning kan inte väsentligen skilja sig från övriga länders i EU. I takt med att gemensamma regler förhandlats fram på EU-nivå införs de i Sverige liksom i de andra EU-länderna. Sverige ska ta emot sin andel av EU:s totala mottagande sett till vår befolknings storlek, inte mer.”

• ”Mottagandet av asylsökande ska ske i mer ordnad form framöver. De som har rätt till skydd och därmed får stanna behöver lära sig svenska, utbilda sig och arbeta och försörja sig, och det ska gå snabbare än i dag. Återvändandet för de som får avslag måste öka.”

5.1. 5 Rational Choice

Hur kan man då appreciera rational choice på de förändringar som gjorts hos Socialdemokraterna inom migrationspolitik? Som det tidigare beskrivits är det att teorin förutsätter att varje aktör av olika skäl har preferenser baserade på deras uppskattning av resultat, som i sin tur ger var och en olika nivåer av tillfredsställelse. Den rationella aktören sägs välja den handling som i slutändan kommer ge största möjliga nytta för den själv. I linje med rational choice har Socialdemokraterna valt att gå från öppna gränser till stängda gränser samt gränskontroller, från permanenta uppehållstillstånd till tillfälliga uppehållstillstånd samt från generösa asyllagar till hårdare asyllagar. Med motiveringar om att partiet ville skapa andrum för svenskt flyktingmottagande, dem ville sätta press på andra EU-länder till att ta sitt ansvar och även att man vill värna för allmän ordning och inre säkerhet.

Av de siffror man kan utläsa på migrationsverkets hemsida kan man se att antal beviljade asylansökningar och uppehållstillstånd minskat sedan 2016 sedan Socialdemokraterna införde gränskontroller, hårdare asyllagar och mindre permanenta uppehållstillstånd (Migrationsverket, 2018). Dessutom har EU själv infört yttre gränskontroller sedan länder

som Sverige och Tyskland tryckt på att man inte klarade av flyktingmottagningar på ett ordnat sätt då alla länder inte tog sitt ansvar. Det går därför att säga att Socialdemokraternas handlingar kopplat till rational choice theory's ramverk har givit partiet någon slags nytta med de åtgärder som antogs för att dämpa flyktingsituationen. Då de siffror som presenteras av migrationsverket pekat åt det hållet som partiet ville, alltså att kraftigt minska antal personer som söker asyl eller beviljas uppehållstillstånd i Sverige. Därför kan deras beslut om att införa gränskontroller, hårdare asyllagar och tillfälliga uppehållstillstånd ses som rationella val och vinning då man fick de effekter som önskades.

6. Resultat

Resultatet av den analys som utförts och presenterats visar på hur förändringar inom migrationspolitiken hos Socialdemokraterna har gått till. Ett parti som tidigare haft en generös migrationspolitik och förespråkande av öppna gränser, permanenta uppehållstillstånd och mjukare asyllagar, visar sig ha bytt riktlinjen till det som är rakt tvärtom. Det som tydligt visar hur Socialdemokraterna gjort förändringar inom migrationspolitiken är de gränskontroller som infördes, tillfälliga uppehållstillstånd och hårdare asyllagar som skulle leda till att färre människor sökte sig till Sverige.

Utifrån dessa faktorer som förändrats går det att se hur partiet svängt från en generös migrationspolitik till en mer restriktiv migrationspolitik. Förklaringsfaktorer till att partiet valde hårdare tag inom migrationspolitik verkar vara den största förklaringen till att flyktingströmmarna till Sverige varit ohållbara, men även det att fler EU-länder inte tog sitt ansvar. Det har givit viss effekt då även EU valt att stänga sina yttre gränser.

Partiets nya program för migrationspolitik framöver och som den här undersökningen utgått från visar tydligt på hur partiet ändrat i migrationsfrågor och hur man framöver i Socialdemokraterna ska förhålla sig i migrationspolitiken.

Rational choice bidrar till att se tillfredställande förklaring till varför Socialdemokraterna valt att gå från en generös migrationspolitik till en allt mer restriktiv migrationspolitik. Teorin visar och hjälper till att förstå resultatet av den nytta som Socialdemokraterna haft av att ha gränskontroller, hårdare asyllagar och tillfälliga uppehållstillstånd trots att det kanske inte varit i linje med partiets politik eller ideologi. De beslut som partiet införde i slutet av 2015 för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande har varit positivt för partiet till viss del då man också vann riksdagensvalet 2018. Den totala nyttan av en mer restriktiv

migrationspolitik har varit till partiets fördel utifrån vad det empiriska material som studerats påvisar.

7. Diskussion & Slutsats

Syftet med denna studie har varit att beskriva Socialdemokraternas vändning i migrationspolitiken, men även hur detta har gått till. Utifrån den presenterade analysen går det att konstatera att Socialdemokraterna har gjort en politisk förändring inom migrationsområdet. Detta visar sig genom att partiet bytt riktlinje från öppna gränser till stängda gränskontroller, permanenta uppehållstillstånd till tillfälliga och hårdare asylagar. Med hjälp av rational choice får man bättre förståelse för hur och varför dessa faktorer förändrades. Användning av rational choice gav en bra förklaring kring de rationella val man ibland väljer för att nyttamaximera. Dessa ger även en ökad förståelse kring varför partier förändrar sina riktlinjer. Socialdemokraternas förklaring till förändrade riktlinjer inom migrationsområdet har påvisat sig vara den stora flyktingsituationen som rådde under 2015 och att alla EU-länder inte tog sitt ansvar för att lösa situationen. Detta anses av Socialdemokraterna ha varit ett rationellt beslut att fatta genom att stänga sina gränser för att på det sättet kunna skapa andrum för svensk flyktingmottagning.

Det som från början fångade mitt intresse om migrationsfrågan var för att, precis som det nämns tidigare i inledningen, att Sverige och Socialdemokraterna under många år har haft en generös migrationspolitik, men att de på senare år verkar ha minskat sin generositet något. Nu, efter denna analys och detta resultat som presenterats går det att på ett och annat sätt dra slutsatser om att Socialdemokraterna har förändrat i sin migrationspolitik. Partiet har alltså blivit mer restriktivt i sin migrationspolitik. Orsaken till förändringen inom migrationsfrågor hos partiet har presenterats på olika sätt. Största anledningen anses ha varit det dåliga ansvarstagandet från EU och dess medlemsländer när flyktingströmmarna var som störst och vissa kommuner verkar ha anmält sig själva för att de inte längre klarade av mottagningar. Partiet påpekar även att Sverige inte längre hade kapacitet att ta emot flyktingar, eftersom det inte skulle finnas plats för alla. Detta kan dras som slutsatsen att Socialdemokraterna kanske möjligen hade fortsatt med att ta emot en orimlig mängd flyktingar ifall Sverige skulle haft kapacitet.

Andra anledningar till förändringar i migrationsområdet hos partiet var för att opinionen talade mot de på hemmaplan, dessutom hade man interna problem med Sverigedemokraterna som oftast debatterade om att invandringen var dålig för Sverige. Därför såg opinionen helt annorlunda ut för att kunna ha en fortsatt generös migrationspolitik. Sedan går det att diskutera om Socialdemokraterna var tvungna att skärpa till i sin migrationspolitik eftersom partiet var i regeringsställning eller om det hade varit annorlunda om partiet var i oppositionsställning under flyktingkrisen. Det som går att konstatera är det nog är svårare om man befinner sig i regeringsställning att inte behöva göra ändringar om det råder kris, än om man är i oppositionsställning. Då det var flyktingkrisen i Sverige blir det mycket mer rimligt att det partiet som sitter i regeringsställning får mer tryck från de andra partier att lösa krisen. Det rationella man kan göra då är att åtgärda problemet, annars riskerar man att pekas ut som oansvarig och det blir lätt enkelt att andra partier använder det mot en i debatter. Detta gick att se i TV- debatter inför riksdagsvalet 2018 när Socialdemokraterna fick svara mycket på frågor kopplade till flyktingkrisen 2015.

Utifrån detta kan man utgå från att partiet som sitter i regeringsställning kan komma att göra politiska förändringar på grund av påtryckningar från de andra partierna. Detta kan ses som en del av förklaringen till Socialdemokraternas vändning i migrationspolitiken. Socialdemokraterna kunde inte längre vara för öppna gränser eller permanenta uppehållstillstånd om andra partier satte press. Dessutom hade myndigheter annan press om att Sverige håller på kollapsar på grund av dåliga flyktingmottagningar. Det går att se tillbaka på en av regeringens motiveringar 2015 innan man skulle införa stängda gränser och tillfälliga uppehållstillstånd och hårdare asylagar. Det fanns många kommunala verksamheter så som socialtjänsten, skolan och traumavården hårt ansträngda, dessutom påpekade man att en stor utmaning var att matcha den snabbväxande befolkningens behov av bostäder. Med det sagt har partiet lättare att motivera för sina väljare varför man gick till stängda gränser, tillfälliga uppehållstillstånd och hårdare asylagar för att Sveriges myndigheter och dess verksamheter var utsattes för stort tryck på grund av flyktingströmmarna.

Utifrån de material som använts för att undersöka hur vid Socialdemokraterna gjort vändningen inom migrationspolitiken, är det ganska tydligt hur att se hur detta har gått till. Det bekräftas och redogörs väl i deras nya partiprogram *"En trygg migrationspolitik för en tid."* för hur partiet ställer sig och kommer arbeta med migrationen framöver. Det materialet tillsammans med teorin rational choice har kunnat ge svar på frågeställningen och hjälpt till

att bedöma hur och varför partiet svängt i migrationsfrågan. Den slutgiltiga frågan för framtiden är om Socialdemokraterna kommer hålla sig för den restriktiva migrationspolitiken som partiet står för idag. Hittills har debatten inte sett annorlunda ut och den största orsaken till detta kan vara för att partiet, trots förändringar i migrationspolitiken, ändå vann riksdagsvalet 2018 och ännu idag sitter på regeringsmakten.

8. Referenslista

Adams, James & Topcu, Zeynep. (2009). Policy Adjustment by Parties in Response to Rival Parties' Policy Shifts: Spatial Theory and the Dynamics of Party Competition in Twenty-Five Post-War Democracies: *British Journal of Political Science*, 39, p. 2-18.

Brommesson, Douglas (2010). Svenska kristdemokrater i förändring. *Statsvetenskaplig tidskrift* 2010, årg 112 nr 2 s 165-175

Browning, Gary. Halcli, Abigail. Webster, Frank. 2000. *Understanding Contemporary Society: Theories of the Present*. London: Sage Publications Ltd.

Boati, David. (2019). Klimat, brott och migration väljarnas viktigaste EU-frågor. SVT, 2019-04-09.

Tillgänglig på SVT. (Hämtad 2019-05-10)

Budge, I, Ezrow, L & McDonald, M. (2010). Ideology, Party Factionalism and Policy Change: An integrated dynamic theory. *British Journal of Political Science*, 40, 29 July, s. 1-12.

De Vries, C & Hobolt, S. (2012). When dimensions collide: The electoral success of issue entrepreneurs. *European Union Politics*, 13(2), S. 2-6.

Esaiasson P., Gilljam M., Oscarsson H. och Wängnerud L. 2012. *Metodpraktikan*. 4. (rev) uppl. Stockholm: Nordstedts juridik.

Europeiska kommissionen. (2017). EU och Migrationskrisen. [Hämtad 2019-05-10]
<http://publications.europa.eu/webpub/com/factsheets/migration-crisis/sv/>

Harmel, R., & Janda, K. (1994). An Intergrated Theory of Party Goals and Party Change. *Journal of Theoretical Politics*. Vol. 6, No. 3, Pp. 259-287.

Hogwood, B & Peters, G. (1982). The Dynamics of Policy Change: Policy Succession. *Policy Sciences*, Vol. 14, 3 June, s. 3-4.

Klüver, H & Spoon, J. (2014). Who Responds? Voters, Parties and Issue Attention: *British Journal of Political Science*, 46, 23 October, s.8.

Löfven, Stefan. 2015. Tal av statsminister Stefan Löfven vid manifestation för flyktingar. Regeringen. 6 september.
<http://www.regeringen.se/tal/2015/09/tal-av-stefan-lofven-vid-manifestationen-for-flyktingar-den-5-september/> [Hämtad 2019-05-10]

Migrationsverket. 2018. Antal asylsökande – aktuell statistik.
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html> [Hämtad 2019-05-17]

Nationalencyklopedin. Migration.
<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/migration> (hämtad 2019-05-29)

Olsson, Hans. (2015). Vi måste vinna väljare utanför borgerligheten. *Dagens Nyheter*, 2015-10-15, Tillgänglig: *Mediearkivet*. [Hämtad 2019-05-15]

Regeringskansliet, (2015). Regeringen föreslår åtgärder för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande. Publicerad 2015-11-24.
<https://www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-foreslar-atgarder-for-att-skapa-andrum-for-svenskt-flyktingmottagande/> (Hämtad 2019-05-22)

Socialdemokraterna. (2018). En trygg migrationspolitik för en ny tid. Publicerad: 2018-08-22, <https://www.socialdemokraterna.se/aktuellt/2018/en-trygg-migrationspolitik-for-en-ny-tid/> (Hämtad 2019-05-10)

Stenberg, Ewa. (2015). Regeringen står fast vid generositet. *Dagens Nyheter*, 2015-02-20, Tillgänglig: *Mediearkivet*. [Hämtad 2019-05-15]

UHNCR. (2016). Flykting eller migrant enligt UNHCR.

Publicerad 2016-06-19, <https://sverigeforunhcr.se/blogg/flykting-eller-migrant-enligt-unhcr>

(Hämtad 2019-05-14)